

Beslutningsforslag nr. B 50. Fremsat den 18. november 1986 af Camre (S), Dorte Bennedsen (S), Ritt Bjerregaard (S), Hjortnæs (S), Erik Holst (S), Tove Lindbo Larsen (S), Henning Nielsen (S) og Løvig Simonsen (S)

Forslag til folketingsbeslutning om naturbeskyttelse

Folketinget opfordrer regeringen til senest i folketingsåret 1987-88 at fremsætte lovforslag om ændring af naturfredningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 530 af 10. oktober 1984, efter følgende retningslinjer:

1. I forbindelse med de initiativer, miljøministeren har tilkendegivet at regeringen vil tage med henblik på en udvidelse og præcisering af reglerne i naturfredningslovens §§ 43-43 b, fremsættes lovforslag med bl.a. følgende elementer:
 - a. At den nuværende tilladelsesordning ændres til en forbudsordning, således at ændringer fremover kræver en egentlig dispensation.
 - b. At arealet af beskyttede søer nedsættes fra 500 m² til 100 m².
 - c. At der under den gældende ordning også inddrages andre naturtyper end vandløb, søer, moser, heder og strandenge, således at den omfatter andre arealer, der henligger i naturtilstand. Samtidig indføres en fælles arealgrænse for naturarealer bortset fra søer.
 - d. At ordningen med et forbud mod sprøjtning og gødskning i en zone på 25 m langs alle vandløb og søer omfattes af § 43.
2. Fiskeriterritoriet inddrages under lovens regler i §§ 59, 60 og 60 a.
3. Lovens § 65 b, stk. 3, ændres således, at den deri nævnte vejlednings- og informationsvirksomhed pålægges de regionale fredningsmyndigheder og den centrale styrelse som en egentlig forpligtelse.
4. I lovforslaget optages en bestemmelse, hvorefter miljøministeren kan udpege særlige områder med frednings- og friluftsmæssig værdi som naturparker. Miljøministeren kan i den forbindelse nedsætte særlige rådgivende organer.

Bemærkninger til forslaget

Ad punkt 1

De ovenfor nævnte ændringer i naturfredningsloven vil tilsammen medføre en stærkt øget beskyttelse af ikke mindst småbiotoperne i vort landskab. Undersøgelser har klart vist, at trods den eksisterende beskyttelse af disse biotoper i medfør af naturfredningsloven sker der til stadighed en forringelse af levestederne for planter og dyr i det åbne land.

De foreslåede ændringer vil afgørende forbedre denne tilstand, fordi en række af de i dag ubeskyttede småbiotoper herved vil blive beskyttet.

Det er ikke hensigten med dette at påføre landbruget unødige gener eller at bygge en stor og unyttig administration op. Dette vil bl.a. kunne undgås ved, at den fælles arealgrænse, som indgår i forslaget, fastsættes således, at f.eks. naturarealer på under 1.000 m² er undtaget fra ordningen, og at miljøministeren fortsat har hjemmel til at bestemme, at visse kategorier af naturarealer ikke skal være omfattet af reglerne.

De samme overvejelser bør gælde vedrørende forslaget om en gødsknings- og sprøjtefri zone på 25 m langs søer og vandløb. Også her gælder, at denne zone måske i visse tilfælde kan reduceres eller bortfalde på grundlag af en bemyndigelse til miljøministeren til at fastsætte nærmere regler.

De gældende regler om artsfredning af plante- og dyrearter (bortset fra pattedyr og fugle), om fredning ved bekendtgørelser og om sejlads med ikke-erhvervs-mæssige motordrevne fartøjer omfatter i dag for havområderne alene søterritoriet.

Dette er langt fra tilstrækkeligt, hvilket også er accepteret i forbindelse med lov om jagt og vildtforvaltning (jf. lov nr. 57 af 11. februar 1983), der efter § 1, stk. 4, omfatter fiskeriterritoriet. Begrundelsen herfor er, jf. bemærkningerne til bestemmelsen i Folketingstidende 1981-82, tillæg A sp. 223 ff, at det ikke er rimeligt, at visse totalt fredede dyr ellers lovligt kunne fanges eller nedlægges i den del af fiskeriterritoriet, der ligger uden for søterritoriet.

Tilsvarende betragtninger gør sig gældende med hensyn til naturfredningsloven, hvor den gældende begrænsning af dennes område til søterritoriet hverken kan begrundes med biologiske eller andre hensyn.

Ad punkt 2

En udvidelse af lovens område som foreslået vil også være i bedre overensstemmelse med de forpligtelser, Danmark har efter forskellige internationale naturbeskyttelseskonventioner, især Ramsarkonventionen, Bonn-konventionen om beskyttelse af migrerende arter af vilde dyr og den europæiske naturbeskyttelseskonvention (Bern-konventionen). Udvidelsen vil tillige indebære en harmonisering mellem på den ene side jagt- og vildtforvaltningslovens regler om fredning af de små hvaler (marsvin m.v.) og på den anden side de bestemmelser, der gælder efter Washington-konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter.

Særlig den hjemmel, de foreslåede regler vil indebære til at oprette marine reservater ved bekendtgørelsesfredninger efter § 60 også udenfor søterritoriet, vil medføre bedre muligheder for at beskytte søfuglene og for at kunne efterleve principperne i havretskonventionen, som Danmark har underskrevet, om kyststaternes rettigheder og ikke mindst forpligtelser til at beskytte havmiljøet og de levende ressourcer i dette.

Ad punkt 3

Det er i dag almindeligt erkendt, at vejledning og information er vigtige virkemidler, når det gælder om at beskytte og således give de besøgende i naturen positive oplevelser.

Det bør derfor pålægges såvel de regionale som de centrale fredningsmyndigheder at udføre denne vejledning og information.

Ad punkt 4

I sidste folketingssamling vedtog Folketinget et beslutningsforslag om at påbegynde arbejdet med etablering af naturparker i Danmark, jf. Folketingsstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 5058, 6458 og 11719 samt tillæg A sp. 3079. Når naturfredningsloven nu alligevel skal op til en så omfattende revision, som der er lagt op til i det foregående, vil det være naturligt også at optage bestemmelser om naturparkerne direkte i naturfredningsloven.

Det foreslås derfor, at der som en ny bestemmelse i naturfredningsloven direkte indføres en

bemyndigelse til miljøministeren til at udpege særlige områder med en frednings- og friluftsmæssig værdi til naturparker. Bestemmelsen kan eventuelt suppleres med yderligere bemyndigelse til at nedsætte rådgivende naturparkråd for de enkelte parker. Bemyndigelsen til at udpege naturparker må nu legaliseres gennem naturfredningsloven.

Det skal understreges, at de foreslåede naturparkråd skal have regional status, og at der ikke med forslaget skal flyttes kompetence til disse råd fra hverken lokale, regionale eller centrale myndigheder.